

INGLIZ TILINI O`RGANISHDA METODIKANI AHAMIYATI

Maftuna Khotamova Xoliqu qizi
Sirdaryo viloyati Shirin shahar Ixtisoslashtirilgan mактаб
Ingliz tili fani o`qituvchisi
+998994748814

Annotatsiya. Ushbu maqola ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'rganish jarayonida metodologiyaning ahamiyatini o'rganadi. U turli xil o'qitish yondashuvlari, strategiyalari va ularning tilni o'zlashtirishga ta'sirini o'rganadi. Adabiyotlarni tahlil qilish orqali u ingliz tili ta'limalda qo'llaniladigan asosiy metodologiyalarni ta'kidlaydi, qo'llanilgan usullarni taqdim etadi va ularning natijalari va natijalarini muhokama qiladi. Maqola o'quvchilar va o'qituvchilar uchun ingliz tilini o'rganishda tovush metodologiyasining afzalliklarini maksimal darajada oshirish bo'yicha takliflar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: metodika, til o'rganish, ingliz tili, samarali o'qitish, strategiyalar, pedagogika.

Yangi tilni o'rganish murakkab va qiyin ish bo'lib, dunyodagi eng keng tarqalgan tillardan biri sifatida ingliz tilini o'rganish ham bundan mustasno emas. Ingliz tilini samarali o'rganish tuzilgan va puxta o'ylangan metodologiyani talab qiladi. Ushbu maqola metodologiyaning ingliz tilini egallash jarayonida muhim rolini o'rganadi va tilni bilish qobiliyatini oshirish uchun sog'lom pedagogik strategiyalarni amalga oshirish muhimligini ta'kidlaydi.

Tilni o'rganish metodologiyasida mustahkam poydevor o'qituvchilar va o'quvchilar uchun juda muhimdir. Til ta'limi bo'yicha adabiyotlar turli xil yondashuvlar, shu jumladan kommunikativ tillarni o'qitish, grammatika-tarjima, vazifalarga asoslangan ta'lim va boshqalar haqida tushuncha beradi. Har bir metodologiyaning o'ziga xos afzalliklari va kamchiliklari bor va ularning o'quvchilar uchun ta'sirini tushunish juda muhimdir. Adabiyotlarni ko'rib chiqish mavjud metodologiyalarning boy manzarasini qadrlashga yordam beradi.

Metodikani tanlash ingliz tilini o'rganish samaradorligiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Ushbu bo'limda biz ushbu metodologiyalarda qo'llaniladigan eng keng tarqalgan usullarni, masalan, rol o'ynash, guruh muhokamalari, lug'at mashqlari va grammatik mashqlarni o'rganamiz. Har bir usul ma'lum bir maqsadga xizmat qiladi va nutq, tinglash, o'qish va yozish kabi turli xil til ko'nikmalariga

qaratilgan. Shuningdek, bo'limda texnologiyaning roli, interaktiv o'quv platformalari va o'quvchilarining individual ehtiyojlariga moslashtirish usullarining ahamiyati muhokama qilinadi.

Metodologiya ingliz tilini o'rganish jarayonida hal qiluvchi rol o'ynaydi, chunki u til ko'nikmalarini egallashga tizimli va samarali yondashuvni ta'minlaydi. Ingliz tilini o'rganishda metodologiyaning muhimligining ba'zi asosiy sabablari:

- Tizimli taraqqiyot: aniq belgilangan metodologiya tizimli va progressiv ta'limga yo'lini ta'minlaydi. Bu o'quv jarayonini boshqariladigan bosqichlarga ajratadi, bu esa o'quvchilarga asta-sekin o'z bilim va ko'nikmalarini shakllantirishga imkon beradi.

- Samaradorlik: samarali metodikalar o'quvchilarga o'z vaqtлari va resurslaridan samaraliroq foydalanishga yordam beradi. Ular o'quvchilarni nimaga e'tibor qaratish va qanday mashq qilishni birinchi o'ringa qo'yishga yo'naltiradi, ularni kamroq samarali faoliyatga vaqt sarflashdan qutqaradi.

- Ko'nikmalarga e'tibor qarating: metodikalar o'quvchilarga tinglash, gapirish, o'qish va yozishni o'z ichiga olgan barcha kerakli til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu keng qamrovli yondashuv tilni yaxshi bilishni ta'minlaydi.

- Moslashtirilgan yondashuv: turli o'quvchilar turli ehtiyojlar va o'rganish uslublariga ega. Yaxshi metodologiya shaxsiy maqsadlar va imtiyozlarga erishish uchun moslashtirish va moslashishga imkon beradi, bu esa o'quv tajribasini yanada qiziqarli va samarali qiladi.

- Aniq maqsadlar: metodologiyalar aniq o'quv maqsadlari va natijalarini belgilaydi. Ushbu anqlik o'quvchilarga ham, o'qituvchilarga ham taraqqiyotni kuzatishga va o'quv safari davomida g'ayratli bo'lishga yordam beradi.

- Baholash va mulohaza: metodologiyalar ko'pincha o'quvchilarga kuchli va zaif tomonlarini tushunishga imkon beradigan va maqsadli yaxshilanishlarga yordam beradigan baholash vositalari va teskari aloqa mexanizmlarini o'z ichiga oladi.

- Muvofiqlik: turli xil o'quv resurslari va materiallari bo'yicha izchil metodologiya o'quvchilarga bir manbadan ikkinchisiga muammosiz o'tishga yordam beradi. Bu o'quvchilar qarama-qarshi yondashuvlar bilan adashtirmaslik yo'q ta'minlaydi.

- Madaniy kontekst: til o'rganish madaniyat bilan chambarchas bog'liq. Samarali metodologiya madaniy elementlarni o'z ichiga oladi, bu o'quvchilarga nafaqat tilni, balki u bilan birga keladigan madaniy nuanslarni ham tushunishga yordam beradi.

•Motivatsiya: yaxshi tuzilgan metodologiya rag'batlantiruvchi bo'lishi mumkin. O'quvchilar o'zlarining taraqqiyotlarini ko'rib, o'quv safaridagi mantiqiy qadamlarni tushunganlarida, ular ko'proq mashg'ul va qat'iyatli bo'lishadi.

•Texnologiyaga moslashish: raqamli asrda metodologiyalar texnologiyani o'z ichiga olgan holda rivojlanib, o'rganishni yanada qulay va qiziqarli qildi. Onlayn platformalar, til o'rganish dasturlari va interaktiv manbalar aniq metodologiyalarga asoslangan.

•Tilning o'zgarishi: ingliz tilida ko'plab lahjalar va farqlar mavjud. Yaxshi metodologiya ushbu farqlarni bartaraf etishi va o'quvchilarga shaxsiy yoki professional maqsadlari uchun zarur bo'lgan ingliz tiliga moslashishga yordam berishi mumkin.

Metodologiya samarali til o'rganishning asosi bo'lib, jarayonning tuzilishi, yo'nalishi va maqsadini ta'minlaydi. Siz ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'rganyapsizmi yoki ona tilida so'zlashuvchi sifatida til ko'nikmalaringizni oshirishni maqsad qilgan bo'lsangiz ham, yaxshi tuzilgan metodologiya o'quv tajribangiz va natijalaringizni sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Muhokama bo'limida natijalarning oqibatlari va har bir metodologiya bilan bog'liq bo'lgan haqiqiy muammolar va imkoniyatlar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, u o'quvchilarning afzalliklari, individual ta'lim uslublari va metodologiyani tanlashga ta'sir qiluvchi madaniy omillarni hisobga oladi. Bundan tashqari, muhokama turli metodologiyasi foyda maksimallashtirish uchun ularning o'quv strategiyasini moslashtirish o'qituvchilar roli ichiga delves va undovchi va qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish muhimligini ta'kidlaydi.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, metodologiya ingliz tilini samarali o'rganishning asosidir. Bu o'qituvchilar va o'quvchilar uchun o'quv tajribasini shakllantirish, o'qitish uchun asos yaratadi. Metodologiyani tanlash o'quvchilarning aniq maqsadlari, ehtiyojlari va afzalliklariga, shuningdek ular ingliz tilini o'rganayotgan kontekstga asoslanishi kerak. Bir nechta metodologiyalarni birlashtirish ko'pincha eng yaxshi natijalarni berishi mumkin, chunki bu tilni o'zlashtirishga yaxlit yondoshishga imkon beradi.

O'quvchilar uchun turli xil usullarni sinab ko'rish va ularning o'quv uslubiga mos keladiganlarini topish uchun ochiq bo'lism juda muhimdir. Filmlar, kitoblar va ona tilida so'zlashuvchilar bilan suhbatlar kabi haqiqiy ingliz tilidagi tarkib bilan shug'ullanish rasmiy ko'rsatmalarini to'ldirishi va til ko'nikmalarini kuchaytirishi mumkin.

O'qituvchilar tadqiqot va pedagogik yutuqlar bilan dolzarb bo'lib qolish uchun o'qitish metodologiyasini doimiy ravishda yangilab turishlari kerak. Shuningdek, ular o'z o'quvchilarining individual ehtiyojlari va o'quv uslublarini hisobga olishlari va dinamik va inklyuziv o'quv muhitini yaratishlari kerak.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tilini o'rganishda metodologiyaning ahamiyatini oshirib bo'lmaydi. Turli xil yondashuvlar, usullar va ularning oqibatlarini tushunib, o'quvchilar ham, o'qituvchilar ham til o'rganish sayohatini optimallashtirishlari va ingliz tilini ko'proq bilishlariga erishishlari mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO`YXATI:

1. Xazratova Zuxra Mamaraimovna (2020). INGLIZ TILINI XORIJUY TIL SIFATIDA O'RGANAYOTGAN TALABALARGA LEKSIKA O'QITISH METODLARI. Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan), (5 (90)), 23-29.
2. Jumanova , G.A. 2022. Ingliz tilini o'qitishda aqli texnologiyalarni qo'llanilishining ahamiyati. Arxiv nauchnykh issledovaniy . 2, 1 (apr. 2022).
3. Bakhromovich SI. The impact of managerial professional development on the effectiveness of Higher Education institution management. Academicia: an international multidisciplinary research journal. 2020;10(12):1014-20.
4. Воловин, А.В. Коммуникативный подход к изучению иностранных языков в методических системах Великобритании и США / А.В. Воловин // Коммуникативный подход к изучению иностранных языков : сб. науч. трудов. –Вып. 275. –М., 2019. –С. 19–32.
5. Norimova G. A. Oliy ta'limda zamonaviy ta'lim trendi-striming texnologiyasining ilmiy metodik tavsifi //Mejdunarodniy Jurnal ISKUSSTVO SLOVA. –2021. –T. 4. –No. 2